

**Karta przedmiotu**

Nazwa i kod przedmiotu	WNS - Pomiedzy magia a religia: homo religiosus czy homo magicus? Oblicza czlowieka od pradziejow po wspolczesnosc, PG_00179114						
Kierunek studiow	Historia (O)						
Data rozpoczecia studiow	paздziernik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom ksztalcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajec					
Forma studiow	stacjonarne	Sposob realizacji			na odleglosc (e-learning)		
Rok studiow	1	Jezyk wykladowy			polski Polski		
Semestr studiow	2	Liczba punktow ECTS			2.0		
Profil ksztalcenia	ogolnoakademicki	Forma zaliczenia			brak		
Jednostka prowadzaca							
Imie i nazwisko wykladowcy (wykladowcow)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Krzysztof Ulanowski				
	Prowadzacy zajecia z przedmiotu		dr Krzysztof Ulanowski				
Formy zajec	Forma zajec	Wyklad	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajec	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajec na odleglosc: 30.0						
Aktywnosc studenta i liczba godzin pracy	Aktywnosc studenta	Udzial w zajeciach dydaktycznych, objetych planem studiow		Udzial w konsultacjach		Praca wlasna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Wyklad podejmuje probe rekonstrukcji i analizy napiec oraz wzajemnych relacji miedzy magia a religia w kontekscie antropologicznym, socjologicznym i historycznym. Punktem wyjscia jest pytanie o tozsamosc czlowieka jako istoty religijnej ( <i>homo religiosus</i> ) i/lub magicznej ( <i>homo magicus</i> ), co prowadzi do refleksji nad granicami, zbieznosciami i funkcjami tych dwuch systemow znaczen w roznych kulturach i epokach.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		<p>Wiedza:            Student/ka zna podstawowe pojęcia związane z magią, religią i rytuałem w różnych kontekstach kulturowych i historycznych.            Posiada wiedzę na temat różnic i podobieństw między systemami religijnymi a praktykami magicznymi.            Zna najważniejsze teorie interpretujące zjawiska magiczne i religijne w humanistyce i naukach społecznych.            Student/ka wykazuje otwartość i szacunek wobec różnorodnych systemów wierzeń i praktyk kulturowych.            Rozumie rolę religii i magii w kształtowaniu tożsamości jednostek i wspólnot.            Potrafi prowadzić dialog i debatę na tematy światopoglądowe w sposób merytoryczny i tolerancyjny.            Student/ka potrafi analizować i interpretować teksty źródłowe i współczesne opisy praktyk religijnych i magicznych.            Umie wskazać funkcje społeczne i kulturowe praktyk magicznych oraz religijnych w różnych epokach i społeczeństwach.            Potrafi krytycznie ocenić zjawiska z pogranicza magii i religii w kontekście antropologicznym, socjologicznym i historycznym.</p>	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
Treści przedmiotu	Od wierzeń prehistorycznych, przez religie starożytnych cywilizacji Mezopotamii, Egiptu i Grecji, po współczesne zjawiska synkretyczne i nowe formy duchowości wykład określa zmienne formy ekspresji sakralności, działania rytualnego i transcendencji. W centrum rozważań znajduje się człowiek jako podmiot i twórca światopoglądów, w których magia i religia często współistnieją, konkurują lub wzajemnie się przenikają.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność/aktywność	80.0%	25.0%
	Prezentacja/projekt	80.0%	75.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Frazer J., <i>Złota gałąź. Studia z magii i religii</i>, Kraków 2023.</p> <p><b>Malinowski B.</b>, <i>Magia, nauka i religia</i>. Warszawa 1990.</p> <p><i>Douglas M.</i>, <i>Czystość i zmaza. Analiza pojęć nieczystości i tabu</i>. Warszawa 2007.</p> <p><i>Campbell J.</i>, <i>Bohater o tysiącu twarzy</i>, Kraków 2013.</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	<p><b>CZERNIK S.</b>, <i>Trzy zorze dziewicze. Wśród zamawiań i zaklęć</i>, Łódź 1968.</p> <p><b>MOSZYŃSKI K.</b>, <i>Kultura ludowa Słowian</i>, vol. 2. <i>Kultura duchowa</i>, Kraków 1934.</p> <p>Ceklarz K., Janicka-Krzywda U., <i>Góralskie czary. Leksykon magii Podtatry i Beskidów Zachodnich</i>. Zakopane 2024.</p> <p>Koprowska-Głowacka A., <i>Czarownice z Pomorza i Prus</i>, Gdynia 2021.</p>	
	Adresy eZasobów		

<p>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</p>	<p>Czy magia może być uznana za formę religii? A może odwrotnie religia to "uprawomocniona" forma magii?</p> <p>W jaki sposób rytuały religijne różnią się od praktyk magicznych? Czy zawsze można je odróżnić?</p> <p>Czy magia i religia wykluczają się nawzajem, czy też współistnieją w obrębie jednej kultury/religii?</p> <p>Na czym polega różnica między wiarą w cuda a praktyką magiczną?</p> <p>Jaką funkcję pełniła magia w społeczeństwach tradycyjnych i czy pełni ją nadal w społeczeństwach nowoczesnych?</p> <p>Dlaczego magia była (i jest) traktowana jako zagrożenie przez religie instytucjonalne?</p> <p>Czy nauka całkowicie wyparła magię, czy może z nią współistnieje?</p> <p>Jaką rolę odgrywa magia i religia w konstruowaniu tożsamości indywidualnej i zbiorowej?</p> <p>Jakie mechanizmy wykluczenia religijnego i kulturowego są widoczne w stosunku do czarowników, wiedźm, magów?</p> <p>W jaki sposób kultura popularna współczesna redefiniuje pojęcia religii i magii?</p>
<p>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</p>	<p>Nie dotyczy</p>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.